

LYSBERG & HANSEN A/S

KGL. DANSKE & SVENSKKE HOFLEVERANDØRER

MONTERING AF HJEM

% LYSBERG, HANSEN & THIERP

SNEDKER, TAPETSERER, DEKORATØR

TELEFON CENTRAL 4787 · BREDGADE 3

F. E. Bording A/S · Kbhvn.

DET KONGELIGE TEATER

VED

200 AARET

FOR INDVIJELSEN AF
KOMEDIENHUSET PAA KGS. NYTORV

OFFICIELT
PROGRAM

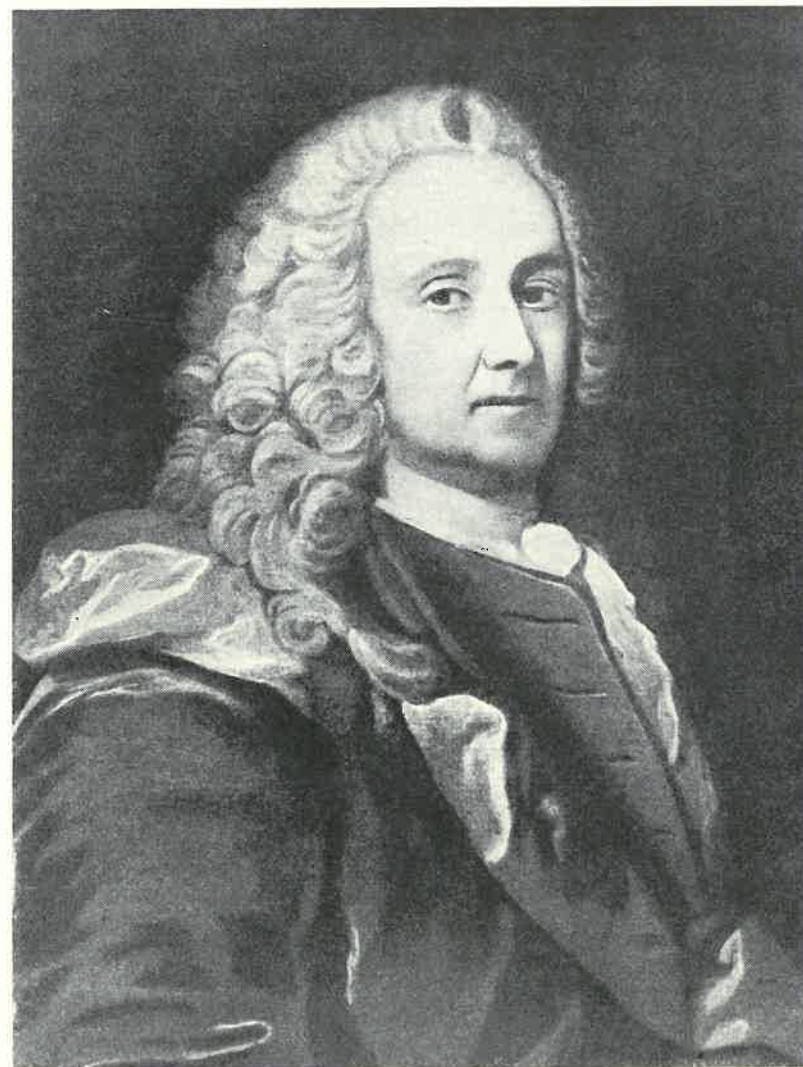
Iskovens bevingede Væsener
 ... de smaa Amoriner
 har gemt Skønhed og Poesi
 i Kærlighedens Slør.

Parfumerie * Bijouterie

BRISTOL

Frederiksberggade 40 - Telefon Central 9355

Ludvig Holberg

Statsminister Hans Hedtoft:

Gennem 2 århundreder har Det kgl. Teater øvet sin gerning. Hvem kan udmåle, hvad dette har betydet for dansk kultur og dansk sprog? Det står som en prægtig eg, værdig af ælde og dog med en livskraft, der til fulde vises af dets indsats netop i jubilæumsåret. Vi har lov til at være stolte af vort kgl. teater. Vi hilser det og lykønsker det og takker det.

Hans Hedtoft.

Overborgmester H. P. Sørensen:

Jeg husker endnu levende mit første møde med den 200aarige. Det var en søndag eftermiddag i 1899 — paa galleriets øverste række. Jeg var 12 aar, og en af de ældste klasser i Suhmsgades friskole havde formedelst indbetalingen af 25 øre til vor lærer skaffet sig adgang til at se „Elverhøj“.

Teatret vandt sig en ven for livet den dag, og det glæder mig, at det stadig har kontakt med ungdommen og har sine bedste tilskuere blandt den.

Dernæst takker jeg Det kgl. Teater for frisind og fordomsfrihed fra fødslen. I 1880'erne spilledes Henrik Ibsen, skønt en politisk og aandelig reaktion herskede uden for teatrets mure, i 1930'erne opførtes Nordahl Griegs „Vor Ære og vor Magt“ og „Nederlaget“, skønt nazisme og fascisme allerede var begyndt at sætte hælen paa det europæiske aandslivs nakke.

Endelig takker jeg paa byen Københavns vegne. Det er denne bys indbyggere, som har haft størst glæde og „i første række“ har nydt teatrets kulturindsats for dansk sprog og dansk litteratur. Ej blot til lyst. — Modtag i dybeste ærbødighed min lykønskning.

H. P. Sørensen

Biskop, Dr. theol. H. Fuglsang-Damgaard:

Der bestaar en ældgammel Forbindelse mellem Kirken og Teatret. I Middelalderen tog man Teatret ind i Kirken. Der kom Tider, da de gik hver deres Vej. I vore Dage lukkede Teatret sine Porte op for Kirken, da vor gudbenaadede Digterpræst Kaj Munk gjorde Teatret til en Helligdom og Scenen til en Prædikestol og løftede Skuespillerens Kunst op i det høje Plan, hvor den straalte som et Genskær af det evige og viser Vej til Menneskehedens lysende Tinder. I Virkeligheden hører Kirke og Teater dybest set sammen. De er begge hver paa sin Maade Budbringere om evige Værdier. Den Skuespiller, som for os tolker Verdenslitteraturens og vor nationale Litteraturs uforgængelige Skatte, der rummer nogle af de rigeste og skønneste Tanker, Menneskeaaenden har fostret, er Tempeltjener og vogter den himmelske Ild. Vi skylder det Kongelige Teater og dets Kunstnere i Fortid og Nutid en hjertevarm Tak for deres Tjeneste i Kunstens Tempel og ønsker for dem, at de maa faa Held og Lykke til at fremstille de evige Aandsværdier i den skønneste Form.

H. Fuglsang-Damgaard

Københavns Universitets Rektor, Professor, Dr. phil. H. M. Hansen:

Københavns Universitet frembærer sin Hyldelse og Lykønskning til Det kongelige Teater i Anledning af 200-Aaret.

Kunst og Videnskab er rundne af samme græske Stamme og har samme Maal for deres Stræben. Midlerne er forskellige, men begge vil de gøre Livet skønnere og rigere for os ved at hjælpe os til at forstaa det. Teatrets Kunst har da næppe bedre og mere opladte Venner end vore Akademikere, unge og gamle. De glæder sig over at kunne benytte Jubilæet som Anledning til at udtale deres Tak for Det kgl. Teaters Indsats gennem dette lange Spand af Aar.

Ingensinde føltes Det kgl. Teaters Betydning som et af vor nationale Kulturs Brændpunkter stærkere end i Besættelsestidens onde Aar. For denne Tid bringer vi derfor en særlig Tak.

Teatret fejrer Jubilæet ved at skænke os en straalende Sæson. Tak ogsaa for den.

N. M. Hansen

Aarhus Universitets Rektor, Professor, Dr. med. C. Holten:

Det kongelige Teater er hele Landets Teater; alle Landets Indbyggere har Part deri, ogsaa vi der bor uden for Hovedstaden kan glæde os over dets Kunst, baade naar vi kommer her til Byen, og naar Teatret — det ske saa ofte som muligt — kommer til os.

Det er da naturligt, at jeg som Repræsentant for Aarhus Universitet er med til at hylde det kongelige Teater. Kunst og Videnskab er begge vigtige Udtryk for det kulturelle Liv, og Kunst og Videnskab betyder meget for hinanden. De store Digteres Værker aabenbarer for den, der trænger ind i dem, i Kraft af den geniale Fantasi og Intuition, der har skabt dem, Sandheder om Livet, om Menneskets Natur, dets Tanker, Følelser og Stræben, om Menneskesamfundene, om svundne Tiders Liv, om Nutiden. Den, der gribes af Digterværket, kan inspireres til Tænkning, som ellers ikke var blevet vakt, kan opdage Problemer, han ikke før har set; en Grobund, som før har været gold, kan give Vækst for en frugtbar Grøde, og en værdifuld aandelig Høst kan blive Resultatet.

Teatrets Kunst er netop at levendegøre Digterværkerne og Skuespillernes Opgave at genskabe de Skikkelser, som Digteren først har skabt. Jo bedre Skuespillere kan gøre det, des mere levende bliver Digterens Værk, des stærkere kommer det til at tale til os, des rigere bliver Høsten.

Det var vel ej heller nogen Tilfældighed, naar de ni Muser var Skytsgudinder for Kunst og Videnskab for de gamle Grækere; baade Skuespillet, Musikken, Dansen og Historien, Astronomien beskyttedes af Muserne.

Musernes Anfører var Apollon; han var ogsaa Solens og Lysets Gud. Det er da ogsaa baade Teaterkunstens og Videnskabens Maal at skabe Lys, at kaste Lys der, hvor der før var mørkt. Apollon var ogsaa Forsoningens Gud, som afværgede ondt, men tillige Fjernrammeren, som sendte dræbende Pile. Ogsaa i dette kan baade Kunsten og Videnskabens følge deres fælles Anfører. Med Sandhedens Lys rammes Overtro, Falskhed og Løgn, med Satiren ætzes og dræbes det forlorne, det uægte. Med Sandheden, som Videnskabens utrættelig skal søge, og Digteren ved sin Intuition aabenbarer, forsones stridende Anskuelser.

Videnskabens Mænd har mange, mange Gange haft Glæde af det kongelige Teaters fornemme Kunst ved den Sindets Løftelse, som vi har oplevet her, baade ved de mere „dagligdags“ Forestillinger og ved de skønne Festaftener, som det ofte har budt paa.

Derfor skylder vi det kongelige Teater en varm Tak, og vi ved godt, at der i Nedgangstider — og saadanne maa vi vel vente — vil komme Kritik af Omkostningerne og Angreb paa Budgettet. Der er Teatret og Universiteterne vistnok ogsaa i samme Baad. Jeg tror, at jeg tør tilsige Teatret Videnskabsmændenes Støtte, hvis det kommer. Vi ved, hvad vi skylder denne gamle, men evig unge Scene.

Aarhus, November 1948.

C. Holten

Chef for Svenska Teatern i Helsingfors, Professor Nicken Rönngren:

Två märkliga jubileer infalla nästan på dagen samtidigt under denna december månad: Det kgl. Teater fyller 200 år, och det är 100 år sedan den första delen av Runebergs diktsamling Fänrik Ståls sägner utkom.

Vad hade Danmarks kulturliv varit utan Det Kongelige och vad Finlands utan den runebergska dikten. —

Nicken Rönngren

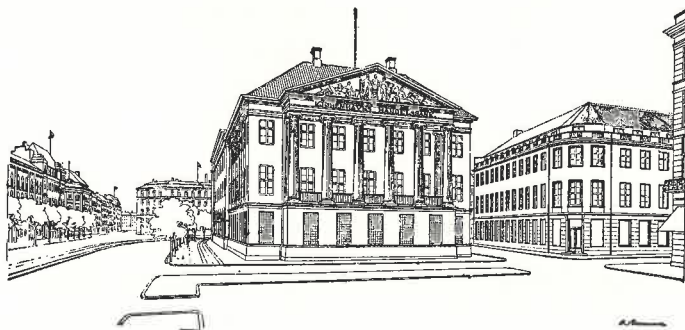
Den Skønhed, De skænker i Julegave,
forgylde Dagene langt ind i det nye Aar!

Eigene Arden

BREINING - ILLUM - MAGASIN DU NORD

Molière

HANDELSBANKEN

HOVEDSÆDE: HOLMENS KANAL 2
34 AFDELINGER OVER HELE BYEN

Leikfélag Reykjavíkur, Gestur Pálsson, Haraldur Björnsson:

Leikfélag Reykjavíkur sender den gamle hæderkronede Kunstanstalt, Det kongelige Teater i København, sin Hilsen og inderligste Lykønskninger i Anledning af dette Jubilæum i den danske Skuespilkunsts, Opera og Ballets Historie. Vi ønsker, at Teatret i de kommende Aarhundreder, ligesom i de sidste 200 Aar, bliver ved med at være Arnestedet for dansk Aand og dansk Kultur, som har kastet sin Glans langt udenfor Danmarks Grænser.

Det islandske Teater takker ved denne Lejlighed for al den store Nytte, og den Kulturpaavirkning som de islandske Skuespillere har bragt hjem til vort Land, fra sine Studier ved denne fortræffelige og berømte Kunstanstalt.

Gestur Pálsson Haraldur Björnsson

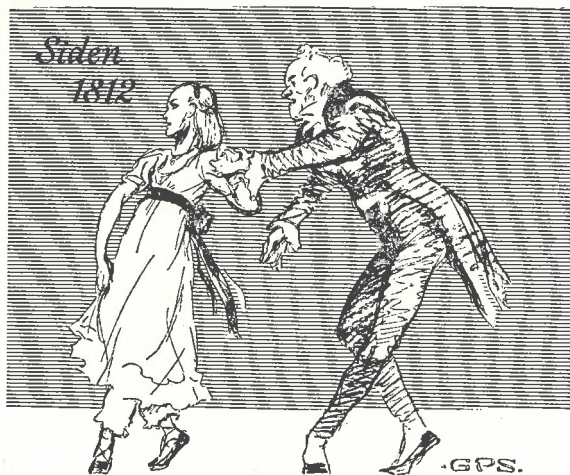
Formand for „Fjalakötturinn“, Reykjavík, I. Waage:

Gennem lange tider har Islænderne hovedsagelig faaet deres højere dannelse i København og der er mange af dem for første gang paa det Kongelige Teater blevet henrevne af den store verdens kunst. Der er mange beretninger om hvorledes kendskabet til denne nordiske kunsts Akropolis er blevet et smukt minde for de unge hjemvendte studerende som varede hele livet.

Ligeledes har skuespil af islandske forfattere været opførte der oftere end paa nogen anden udenlandsk scene og derfra har islandske teaterinteresserede medbragt hjem ny paavirkning og kundskab.

Det er os derfor kært at udtrykke vor agtelse og tak overfor det Kongelige Teater paa denne mindedag og ønske at den glans der har staaet om det Kongelige Teater nu i to aarhundreder maa endnu forøges og vokse i en lang og lykkebringende fremtid.

Waage

A/S HANNIBAL SANDER

FÆRVERI OG KEMISK TØJRENSNING

TLF. CENTRAL 605

Shakespeare

Sigrid Undset
Lykkelige Dage

Den store norske forfatterinde skildrer samlivet med sine børn et år igennem — jul, 17. maj, sommer på sæteren, kartoffelferie — en bedårende bog, fuld af humor, mild og varm-hjertet, det lyseste og lykkeligste, Sigrid Undset har skrevet.

„Her er jævnhed og storhed forenet paa en måde, som er enestående i kunsten i vore dage.“ Aarhus Stiftstidende.

171 sider

kr. 7,50

JESPERSEN OG PIO

Chef for Nationaltheatret i Oslo Knut Hergel:

Det er meg meget kjær å få fremføre det norske Nationaltheaters lykkönskning til den ærverdige, men samtidig så levende og unge jublant: Det kgl. Teater i Köbenhavn.

Dette navn har en egen klang, som for oss alle knytter seg til minnet om uforglemmelige kunstneriske opplevelser.

Lykke og hell ønsker vi for det teater, som kan se tilbake med så berettiget stolthet, og se fremover med ikke mindre berettiget tillit og tro!

Knut Hergel

Chef for Det norske Teatret Hans Jacob Nielsen:

Den rolla Det Kongelige Teater har spela, ikkje berre for dansk men for nordisk kultur, kan ein ikkje skatte høgt nok. Sjeldan har teatret hatt større misjon enn i dag. Sjeldan har vel menneskelivet vori rekna for så lite, men teatret kan syne oss kor stort og rikt det er.

Når Det Kongelige Teater no er 200 år — berre det seier noko om den faste grunn teatret har i det danske folket — kan vi berre takke, helse og ynskje til lykke. Måtte Det Kongelige Teater alltid stå der det står i dag, som eit uttrykk for det vakraste og beste i Danmarks rike kultur.

Hans Jacob Nielsen

Formand for Christiania teaterhistoriske Forening J. P. Bull:

På Christiania teaterhistoriske Forenings vegne vil jeg gjerne være med blandt gratulantene. Jeg kjender Det kgl. Teaters ærerike historie i de forløpne 200 år og böier mig i ærbødig beundring for den. Men

glæden ved jubilæet kunde ikke være så stor som den er, hvis teatret ikke på 200-årsdagen befandt sig i en så rik blomstringsperiode, at man bare kan istemme det gamle ønske:

vivat, crescat, floreat!

J. T. Bull

Præsident for Holberg Klubben i Bergen Harald Beyer:

Dette spørgsmål har ofte været drøftet av lærde menn: Hvem var kvinnen i Ludvig Holbergs liv?

Svaret er ganske enkelt: Hendes navn er Thalia.

Med henne avlet han de muntreste, gladeste og frekkeste barn som noengang har tumlet seg over nordiske scener.

Vi takker Det Kongelige Theater for at det i 200 år har tatt seg kjærlig av disse barn, vernet dem, pleiet dem, delt onde og gode dager med dem.

Motta derfor en lykkønskning fra Holbergs fødeby.

Harald Beyer,

Chef for Kungliga Dramatiska Teatern, Professor Ragnar Josephson:

Det Kongelige Teater ligger som en andens borg mitt i sin huvudstad. Den danska poesien, den danska humorn, den danska människokunskapen och människokärleken har här sitt sanna hemvist. Men detta teaterhus har blivit mer än det egna landets kulturella huvudbyggnad; det har blivit en mäktig centralbyggnad i hela Nordens kultur. Den konst, som här skapats, har i sekler rört nordbons hjärta, lyft hans sinne och stärkt hans tro på livets värden. Den har verkat som en inspirerande kraft i allas vår tillvaro.

Ragnar Josephson

Henrik Ibsen

Chef for Kungliga Teatern Harald André:

Till Det Kongelige Teaters 200-årsjubileum ber jag få framföra Kungliga Teaterns varma lyckönskningar.

Den danska nationalscenen kan se tillbaka på en icke blott lång utan även sällspordt ärorik historia. Till dess lysande konstnärliga traditioner och utomordentliga betydelse för landets kulturliv finnes det få motsvarigheter om ens någon på andra håll. Att den vördnadsvärda åldringen bevarat ungdomens hela friskhet och företagsamhet, därom vittnar bäst den omfattande och krävande spellista med vilken 200-årsminnet högtidlighålles. Måtte Statsmakter och allt Danmarks folk slå vakt kring Det Kongelige Teater och sålunda bereda den möjlighet att allt framgent hävda sin rangställning i den sceniska konstens värld.

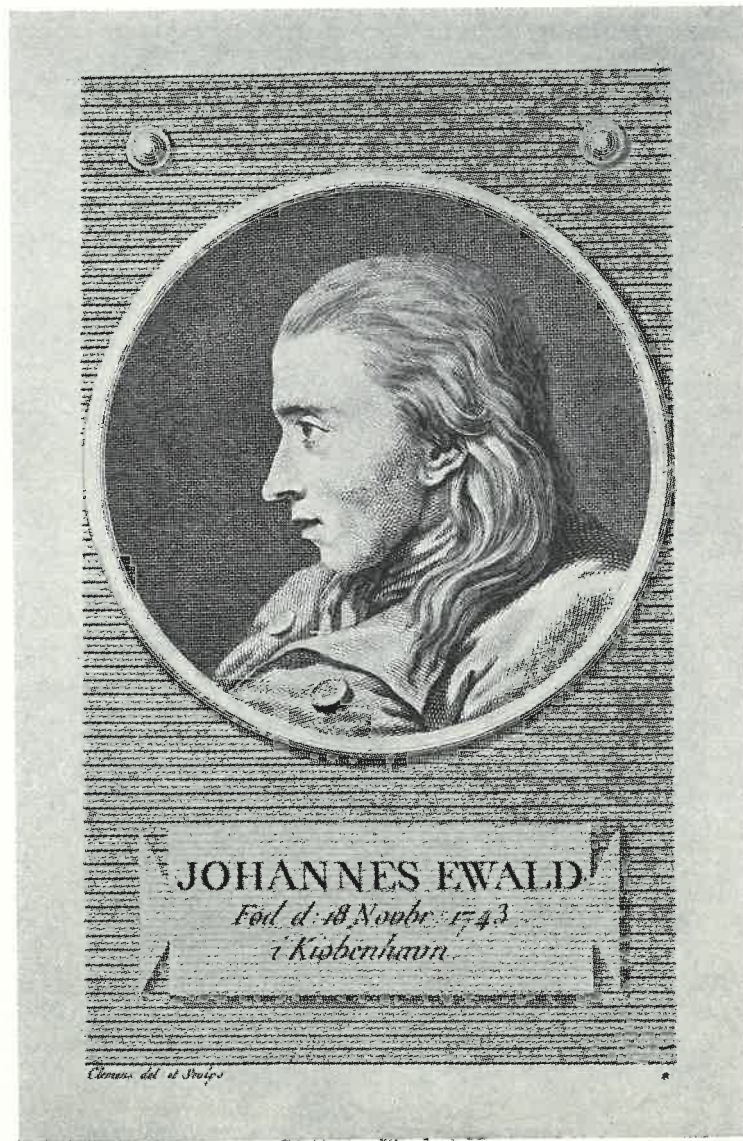
Stockholm, November 1948.

Harald André

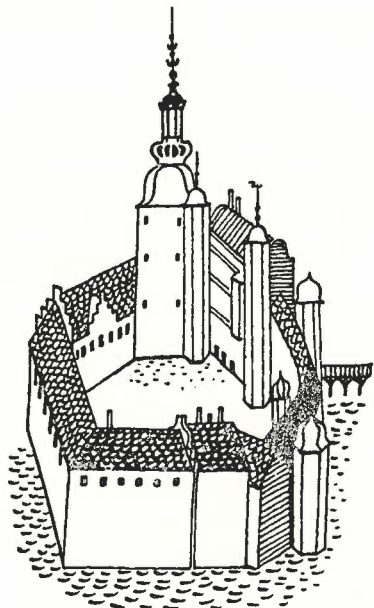
Chef for Riksteatern, fil. dr. Gösta M. Bergmann:

Det Kongliges kontinuerliga verksamhet i den danska provinsen startade ungefär samtidigt som den svenska Riksteatern skapades. Utalande min beundran för Det Kongliges 200-åriga traditioner och ärorika insatser i nordiskt kulturliv liksom för den utvidgning av verksamhetskretsen till den danska provinsen, som skett under senare år, sänder jag å den svenska Riksteaterns vägnar en varm lyckönskan och hälsning.

Gösta M. Bergmann

Johannes Ewald

DANMARKS HOVEDSTAD

Fra Landsby til Storby

Et pragtværk om Københavns udvikling, der vil være en udtømmelig kilde til oplysning og underholdning for alle historisk og topografisk interesserede. Med 35 hovedkort, 40 detailkort og planer samt 551 illustrationer. Stort format. 326 sider på kunsttrykpapier. — Heftet

kr. 78.00; i vælskbind kr. 95.00

J. H. SCHULTZ FORLAG

Johan Hartmann

Professor Agne Beijer:

Drottningsholms Teatermuseum bringar Det Kongelige Teater, den skandinaviska scen som äger de äldsta obrutna traditionerna och så beundransvärt förvaltat dem, sin hyllning och lyckönskan till tvåhundraårsjubileet.

Agne Beijer

Formand for Radioraadet, Folketingsformand Jul. Bomholt:

Statsradiofonien, der endnu ikke har nået de første 25 år, hilser og hylder den ærværdige 200-årige. Statsradiofonien er vokset op i læ af Det kongelige Teater, endda i bogstaveligste forstand. Teatret bredte sig — som sig hør og bør — på solsiden, medens radiofonien måtte nøjes med Tordenskjoldsgade og skyggen — og et enkelt impertinent tårn, der steg op imod æteren og dens bølger.

Radiofoniens dramatiske udsendelser bygger på den rige kulturtradition, som Det kongelige Teater har skabt. Takket være teatrets skoler og alsidige uddannelse er vor teaterkultur indtil i dag blevet forsynet med fremragende kunstnere. Der er ikke en uge, hvor ikke nogle af teatrets kunstnere optræder foran mikrofonen, hvad enten der nu er tale om hørespil, montager, features, sang, musik o. s. v., og således bygger bro mellem kulturpalæet på Kongens Nytorv og en million dagligstuer Danmark over.

Hjertelig tak for det gode og nære samarbejde. Bare vi kunne gøre en premiere i Det kongelige Teater til en premiere for hele landet! — men det lader sig jo desværre af tekniske grunde ikke arrangere. Det er imidlertid vort håb, at vi gennem riodramatikken kan drage nye titusinder ind i forståelsen af den dramatiske kunst og dermed stabilisere teaterbesøget, når deflationen engang sætter ind. Vi skulle ikke gerne have flere „teaterkriser“.

Teatrets kunst, — denne sære ordets kunst, der i lys fra en rampe kan bane vej til en højere drøm og en dybere virkelighed! Lad den

altid få lov til at leve! Lad det altid være sådan, at Det kongelige Teater ikke blot er vogter og værner om de værdier, som de svundne århundreder har skabt, men er forløser for de værdier, der skaber nye epoker. Tak for en altid levende vilje til ånd og frihed! Hjertelig tillykke.

Jul. Bomholt

Direktør for Det kgl. danske Musikkonservatorium Chr. Christiansen:

Ved det kgl. Teaters 200 Aars Jubilæum falder det naturligt, naar det kgl. Musikkonservatorium bringer Teatret sine Lykønskninger, at mindes den nære Forbindelse, der paa forskellig Maade har været mellem de to Institutioner. Blandt de mange, der har haft deres Virksomhed begge Steder som Kunstnere og som Lærere, tænker man da paa Navne som Carl Helsted, 1869—85 2. Kapelmester ved Teatret og fra 1867—1902 Konservatoriets Sanglærer, Operasanger Vald. Lincke, Koncertmestrene Vald. Tofte, Anton Svendsen, Axel Gade og Ludvig Holm og Soloblæserne Aage Oxenvad, Knud Lassen og Hans Sørensen. For Konservatoriet har det været af allerstørste Betydning, at dets Elever, baade paa Sang- og Instrumentundervisningens Omraade har faaet deres Uddannelse af de fremragende Kunstnere, der har været knyttet til Opera og Kapel. At uddanne Kunstnere som kunde faa deres Virksomhed ved Opera og Kapel er et af Maalene for Undervisningen paa Konservatoriet, der herved bringer de varmeste Ønsker for rigt Virke ogsaa i Fremtiden.

Chr. Christiansen

KGL. HOFLEVERANDÖR

I Pausen

I Foyer'en i den store
Mellemakt er det rart
at inkassere be-
undrende Blikke og
en enkelt Kompliment.
Breining paa
Østergade harsik-
kertsin Andel heri.

EBBR-5

WESSEL

Graad smelted hen i Smil, naar Wessels Lunc bod,
Og Gladens Smil forvandt i Taarer ved hans Død.

Johan Herman Wessel

Formand for Teatteraadet Louis le Maire:

Teaterrådet, repræsentationen for privatteatrenes område, hylder i ærbødighed vor kongelige skueplads.

Vi gør dette i bevidstheden om, at privatteatrene ikke i dag lever deres tilværelse i Det kgl. Teaters skygge som „secondteatre“, der i deres Virksomhed skulle være henvist til det harmløst underholdende, det bestandigt borgerlige. Men samtidig står nationalscenen for os som et ophøjet udtryk for det bestandigt kongelige, kongelig ved sin herkomst og kongelig ved den kunst, der her har til huse.

Måtte efterslægten gennem nye århundreder få del i denne kongelige gave!

Louis le Maire

Formand for Danske Dramatikeres Forbund Leck Fischer:

Det kongelige teater er et teater for både ballet, opera og skuespil. Og når balletten og operaen har fået hver sin part af årets spilledage, så må skuespillet nøjes med resten. Af denne portion tager de udenlandske skuespil og de klassiske, danske forestillinger en naturlig andel. Den beskedne rest er til de nulevende, danske dramatikere.

Selvfølgelig føler balletten sig forfordelt. Naturligvis mener operaen sig skubbet til side. Hvert år forsømmer teatret de store udenlandske navne og lader støvet falde paa de hjemlige afdøde. Men det er ogsaa åbenlyst, at de endnu levende danske dramatikere spilles for lidt. Løsningen af disse delikate problemer er teaterchefens evige hovedpine og er lige saa let som at finde cirkelns kvadratur.

Danske dramatikere hylder nationalscenen i det egoistiske håb, at flere spilledage må gå til den danske dramatik, som viser nutidens og skal bære fremtidens danske drama.

Leck Fischer

Adam Oehlenschläger

... Gennem generationer har det været tradition
at gå til hofjuvelerer Michelsen i Bredgade

A. MICHELSEN
KGL. HOF- OG ORDENSJUVELERER
GRUNDLAQT 1841

Johan Ludvig Heiberg

Formand for Dansk Forfatterforening Cai M. Woel:

Det kongelige Teaters Betydning for dansk Kultur er vist ingen i Tvivl om. Mellem Teatret og dansk Digtning har der i de forløbne Aar eksisteret en frugtbar Vekselvirkning, som har givet de største Resultater. Sætter vi en Streg under de senere Aars Regnskab og gør Facit op — da er det vel netop paa Teatret, at dansk literær Kunst har sat sig rigest Spor. Det moderne danske Teater tæller Navne som Kaj Munk og Soya, Kjeld Abell og Knud Sønderby, Leck Fischer og Sven Clausen. De fortsætter og viderefører de stolte Traditioner fra Fader Holbergs Dage.

Vi lykønsker det kongelige Teater, der paa sin 200-Aarsdag kan se tilbage paa et vidtspændende, dyrebart Virke og samtidig staa i en frodig og lykkelig Udvikling. Vi takker og hylder dets Aktører. Det er dem, der giver Ordet Liv og henfører os til Graad og Smil. Tak og Pris til disse benaadede!

Cai M. Woel

Formand for Dansk Tonekunstner Forening Hakon Børresen:

Kommer man til en fremmed By, søger man Teatret for at lære det Folk at kende, man er iblandt, hvorledes det føler og tænker og derigennem faa et Indtryk af dets Kultur.

Denne Mission har Det kgl. Teater haft og løst med Hæder i 200 Aar.

Med sine tre Kunstarter og Skoler er det Landets Akademi for det danske Sprog, Musik og Dans, og der er ingen Tvivl om, at den nære Forbindelse mellem Kunstarterne har virket gensidigt inspirerende paa Kunstnerne og har muliggjort Forestillinger, der er særprægede for dansk Teaterkunst og mønstergyldige i sand Menneskefremstilling og Sammenspil.

Maatte Det kgl. Teater fortsat have Held og Lykke til at bygge videre paa de stolte Traditioner til Gavn og Berigelse for kommende Generationer.

Hakon Børresen

Henrik Hertz

Formand for Dansk Komponist-Forening Knudåge Riisager:

Gennem to århundreder har Det kongelige Teater været den dramatiske kunsts højborg i Danmark. Det synes en meget lang tid. Men når man kommer til at tænke på, at man på få år nær er kommet i teatret gennem en fjerdedel af dette tidsrum, kan man nok synes, enten at man må være en svært ældre person, eller at det igrunden ikke er så farligt længe, huset har stået.

Og dog synes det, som om dette teater altid har eksisteret; så nøje knytter dets tilværelse sig til dansk åndsliv.

Ingen anden scene i verden byder den dramatiske autor sådanne muligheder som dette teater. Det er enestående, at der her kan fremstilles værker, der i lige grad udnytter musikens fornemste udøvere, dansens ypperste kunstnere og skuespillets betydeligste kræfter. Lad så være, at vi i dette land kun har eet eneste sted at ty til med vore værker: men hvilket sted!

Det kongelige teater har røgtet sin opgave over for den nationale musikdramatiske litteratur godt. Det sees bedst deraf, at der næppe vil kunne påvises et eneste sådant arbejde af blivende værd, som ikke har været opført her i tidens løb. Og endda har musikken altså måttet dele plads med de andre kunstarter.

Ved et jubilæum gør man sig sine tanker om institutionen som helhed. I dette tilfælde samler tankerne sig i tre begreber: taknemmelighed, beundring og ærefrygt.

Regensprovst, Professor, Dr. phil. Harald Bohr:

Til paa værdig Maade at hylde Det kgl. Teater for den betydningsfulde Rolle, det gennem Tiderne har spillet for vort Lands kulturelle Liv, mangler jeg ikke blot Adkomst, men ogsaa den fornødne Indsigt og Viden. Det er da ogsaa noget ganske specielt, jeg som Regensprovst

gerne vil fremdrage, nemlig den særlige Forbindelse mellem den kongelige Skueplads og det kongelige Kollegium, collegium regium. I denne Sammenhæng behøver jeg blot at nævne Navnet Hostrup. Faa danske Komedier har jo vundet en saadan Folkeyndest som „Genboerne“, hvori den elskelige Digter som ung Regensianer gav en saa munter og stemningsfuld Skildring af Regensens Liv. — Men ogsaa gennem vort Slægtleds store dramatiske Digter Kaj Munk knyttedes Regensen paa særegen Maade til den kongelige Skueplads. Det var i den Tid, hvor han var Regensens gudbenaadede Klokker, at Kaj Munk ligesom naaede frem til fuld Klarhed over sin sjældne dramatiske Begavelse; og som han ofte har givet levende Udtryk for, skabtes der derved i hans Sind stærke og varige Baand mellem Regensen og Teatret.

I Haabet om, at der ogsaa i de kommende Tider maa bestaa en frugtbar Forbindelse mellem Regensen og det kgl. Teater, bringer jeg paa vort Kollegiums Vegne Teatret en hjertelig Hilsen og Hyldest.

Formand for Dansk Skuespiller Forbund Kai Holm:

Hvor vi dog elsker og beundrer det kongelige Teater, hvor er vi dog stolte af det gamle Hus med de tre Kunstarter og hvor vi dog nyder at mukke over det og kritisere det i vor daglige Snak.

Hvis dansk Scenekunst, ogsaa udenfor det kgl. Teater har et kunstnerisk Stade, vi kan være bekendt, skyldes det for en stor Del den Berigelse, som det kgl. Teater har bragt det — men det maa bringe mere.

Naar danske Skuespillere spontant og hjerteligt siger Tillykke og Tak ved Jubilæet og gerne udtrykker de varmeste Ønsker for vor Nationalscenes Fremtid, har de maaske ogsaa Lov til selv at have Ønsker:

Lad det kgl. Teater i højere Grad end hidtil være dansk Teaters Akademi.

Lad Skuespillerne lære af og blive berigede ved større Adgang til Forestillinger og Generalprøver og

Lad Elevskolen blive udvidet saaledes, at Teatret ikke ser for egoistisk efter egen, men efter al dansk Scenekunsts Fornøielse.

Formand for Teaterdirektørforeningen, Direktør Thorvald Larsen:

I snart 50 år har Det kongelige Teater givet mig nogle af livets bedste øjeblikke. Fra barndomsårene har jeg følt en frydefuld forventning alene ved at indtage min plads i dette jordens festligste tilskuerrum.

Intet andet sted har jeg som her følt sorg og glæde, alt efter som det var en menneskelig tragedie eller en frodig komedie, det rige hus bød på.

En hjertelig jubilæums-hilsen og en dybtfølt tak til den i sandhed kongelige scene for mange af mit livs lykkeligste oplevelser.

Direktør for Aalborg Teater Poul Petersen:

I taknemmelighed og beundring for „Theatret paa Kongensnytorv“ sender Aalborg Teater den varmeste lykønskning i anledning af 200-års jubilæet.

P. Rosenstand-Goiske skriver i

Den Dramatiske Journal.

No. 10.

TORS DAGEN D. 7 NOV. 1771.

VIELGESCHREY eller den Stundesløse, Comedie af Hr. Baron Holberg.

Vi see med Fornøielse, at de holbergske Comedier blive endnu i Almindelighed med saa stor Begierlighed søgte i vores Fæderreland, da det er Tegn til, at denne store Mand har truffet Naturen paa det rigtigste, og, skjønt han var en stor Efterligner af Plautus og Moliere, dog altid har vidst at give Handlingen selv og Dialogerne et vist nationalt Tilsnit, som er saa nødvendig en Dyd hos en god, men tillige meget sielden hos enhver Efterligner. — Det Spørgsmaal, hvad der hører til en god Efterlignelse? er enhver strax færdig med at besvare; men vi ere forvissede om, at der skal et Genie til en god Efterligner, som er i Stand til selv at gjøre Originaler. — Hr. Baron Holberg, en Mand af saa uødelig Fortienester for Theatret, har i vore Tanker selv gjort Original-Stykker, som i alle Henseender kan sættes ved Siden af de beste Stykker i sit Slags, og blant dem er uden Strid denne Comedie et Stykke, som eene kunde gjøre sin Forfatter uødelig. — Den Stundesløses Karakter er baade original, og udført af en Mesterhaand, og bliver altid Hovedperson i Stykket. — Det kunde vel synes, at denne Comedie er fuld af for mange Scener; men de ere virkelige Episoder, og altid ere fulde af den Stundesløses Karakter, og alle hidrager paa den ypperligste Maade til at sætte hans Karakter i sit fuldeste Lys. — Intrigen med Giftermaalet kunde og synes dels at være for indviklet, dels at udgiøre for stor en Handling, og ved denne Leilighed synes mere at beskæftige sig med hans Datters Giftermaal med Leander, end med at afmale en Stundesløs, og at den altsaa var for lang til en Episode; der kunde spørges: Om Leonores og Leanders Giftermaal, eller Vielgeschreys latterlige Karakter var Forfatterens Hovedsag? — Hvad Giftermaalet og Intrigen selv angaaer, da er den i vores Tanker ei andet, end en Episode, og uagtet denne Intrige er meget sammenknyttet, sætter den kun den Stundesløse mere og mere i sin Karakter, og er gjort meget sandsynlig. — Et andet Spørgs-

DET KONGELIGE TEATERS GÆSTESPIL

ved 200 året for indvielsen af Komediehuset på Kongens Nytorv

Prolog af AAGE BERNTSEN fremsiges af MOGENS WIETH

DEN STUNDESLØSE

Komedie af LUDVIG HOLBERG

Iscenesættelsen: JOHN PRICE

Dekorationen: OVE CHR. PEDERSEN

PERSONERNE:

Vielgeschrey, den stundesløse	<i>Rasmus Christiansen</i>	
Leonard, hans broder	<i>Thorkild Roose</i>	
Leonora, hans datter	<i>Ingeborg Brams</i>	
Magdelone, hans husholderske	<i>Maria Garland</i>	
Pernille, hans pige	<i>Bodil Kjer</i>	
Anne, kokkepige	<i>Ingrid Matthiessen</i>	
Christen Griffel	} hans {	<i>Werner Møller</i>
Jens Sandbüchs		<i>Jørgen Reenberg</i>
Christoffer Federmesser		<i>Kai Wilton</i>
Lars Dintfass		<i>Søren Weis</i>

Leander, Leonoras elsker	<i>Mogens Wieth</i>
Corfitz, en gammel mand	<i>Elith Foss</i>
Erich Madsen, en bogholder	<i>Albert Luther</i>
Peder Erichsen, hans søn	<i>Charles Tharnæs</i>
Oldfux, en aventurier	<i>Holger Gabrielsen</i>
En bonde	<i>Elith Foss</i>
En barber	<i>Poul Wiedemann</i>
En skræder	<i>Holger Boland</i>
En notarius	<i>Jørgen Lindendahl</i>

Scenen er i København.

maal kunde maaskee være om Pernilles sidste Indfald med at indbilde Vielgeschrey, at den rette Bogholder var Bedemand, om det ei, sige vi, strammede Knuden uden Nødvendighed? — men deels troe vi det ikke, da det er meget naturligt hos en Pernille, som søger med sin Vittighed at redde sig ud af sin Ulykke, deels foraarsager den saa løierlig en Forvirring, og giver Anledning til saa sande comiske Tirader, at, om det end var en liden Feil, burde man oversee den. — Fuld af sand Klygt og vittige Dialoger, som enddog er de middelmaadigste af de holbergske Comedier egne, er denne ypperlige Comedie. — Lidt for megen Klygt synes vel Pernille og Oldfux at have, og den sidste at være noget for lærd, man bør deels betænke, at denne Tiener-Vittighed var paa den Tid høist i Mode, og at Aristophanes, Plautus og Terenz i deres Comedier vare Mynstere, hvorefter baade Moliere, Regnard og Holberg dannede deres Smag i Comedien, deels, hvad Oldfux Lærdom angaaer, da maa man erindre, at han ei er en slet og ret Henrik, men en forreist Pudsemager. — Mange, som have saa græsselig fiin en Smag, at de ei kan finde Smag i Holbergs Comedier, vil vel paastaae, at Oldfuxes Scener med den Stundesløse, som Advokat og Tydskeren, ere for overdrevne; vel tilstaae vi, at de ere høist groteske, men mange Sottiser, som blive i disse Scener frembrungne, udfordrede just den høieste Grad af det groteske Comiske; thi uden dette havde det tabt al deres Smag og Naivitét. — Dog dette maa være nok sagt om denne ypperlige Comedie, hvis Forfatter altid hos fornuftige Folk fortjener Navn af stor, og skønt han af saa mange fine Aander bliver lastet, dog altid vil beholde sin Priis. —

August Bournonville

Direktør for Aarhus Teater Erik Henning-Jensen:

Det er godt at vide, der er et sted i landet, hvor kunsten dyrkes uden smaalige hensyn til det økonomiske udbytte.

Det er godt at vide, der er et sted i landet, hvor skuespilkunsten vises i sin ypperste form, selv om det koster mange millioner om aaret.

I taknemmelighed og ærbødighed hylder Aarhus Teater Det kongelige Teater paa dets 200-aars dag!

Erik Henning-Jensen.

Direktør for Odense Teater Helge Rungwald:

Saa rigt paa Aand og Evne var det kongelige Teater alle Dage, at det som Dansk Teaters Moderscene kunde give Næring til os alle. Ogsaa Landets næstældste Scene har i sin 152-aarige Eksistens hentet umaalelige Mængder af Hjælp og Inspiration paa Kongens Nytorv. For alt dette skylder Odense Teater og alle teaterinteresserede paa Fyn det kongelige Teater en dybtfølt Tak. Det maa derfor ikke opfattes som sort Utaknemlighed, men kun som paatrængende Beundring, naar jeg ved denne Jubilæumsfest til mine varmeste Fremtidssønsker føjer Odense Teaters og Publikums Ønske om en nøjere Kontakt med Moderscenen.

Kom ud til os, kære kongelige Teater, kom ensemblevis, kom navnlig enkeltvis. Det vil volde Besvær og Hovedbrud for Ledelsen, men ogsaa skabe Glæde og ny Frodighed i Teatret udover Landet. For alle vi herude sukker efter voksende Samarbejde med Nationalscenen og dens skønne og rige kunstneriske Resourcer.

Helge Rungwald.

Formand for Provinsteater-Direktørforeningen, Direktør Axel Illum:

Provincs-Teaterdirektørforeningen, hvis Medlemmer er de rejsende Teaterbevillingshavere i Provinserne, bringer Foreningens ærbødige Hyldest til det kongelige Teater i Anledning af Jubilæet.

Vore Medlemmer har før i Tiden ofte haft Gæstespil ved deres Forestillinger af fremragende Kræfter fra det kongelige Teater, netop for at Provinsernes Teater kunde faa Lejlighed til at se kongelig Kunst og for at tilføre deres Forestillinger denne kunstneriske Værdi.

Efter at det kongelige Teater nu selv udsender Turneer i Provinserne er dette vel ophørt, men vi vil gerne udtale, at vi betragter disse Turneer som en stor Værdi for Provinsens Teater og som en Faktor, der fremmer Interessen for dette og ansporer vore Medlemmer til ogsaa at yde Indsats for lodig og værdifuld Kunst i Provinsen.

Axel Illum.

Direktør for Institutionen Dansk Skolescene Thomas P. Hejle:

Kun få teatre i verden har gennem en 200-årig tilværelse som nationalscene opnået at rumme et sådant koncentrat af landets både åndelige og kulturelle liv som Det kgl. Teater.

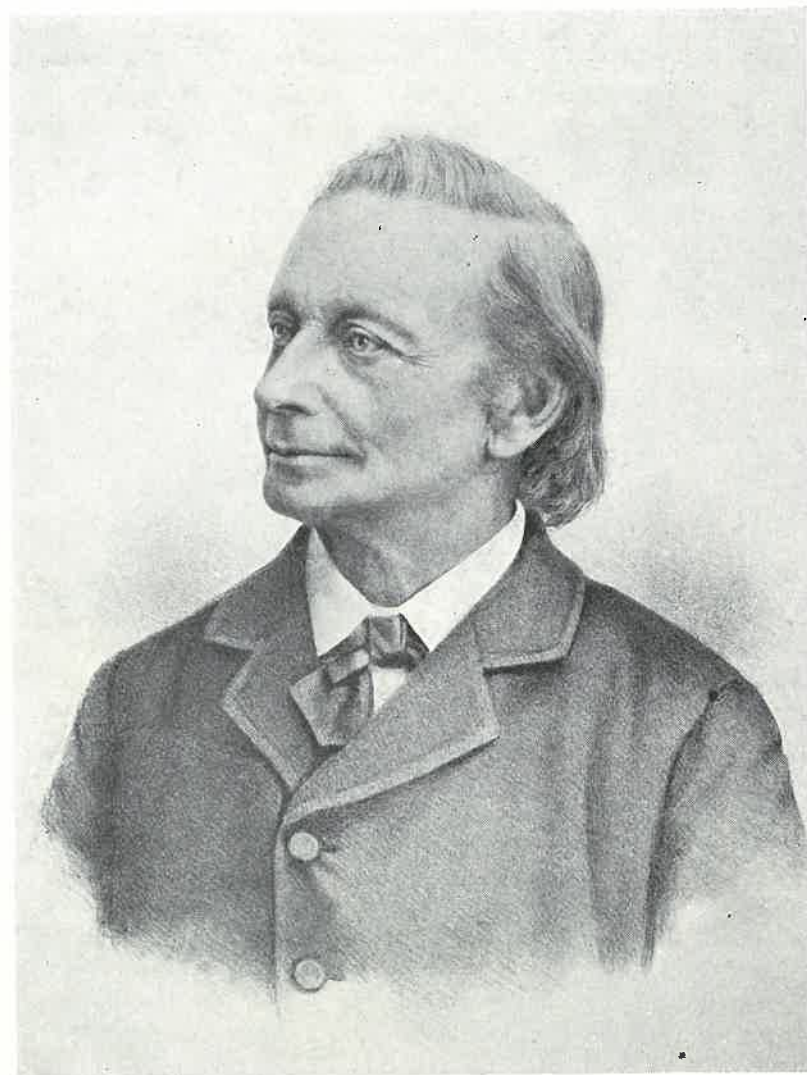
Teatret er dermed blevet stedet, hvor vi alle — og ikke mindst de unge — ud fra en samhörighed og forståelse har haft de fleste af vore værdifulde kunstneriske oplevelser.

Og netop i erindringen om, hvad Holbergs hus har betydet for ungdommen, vil Dansk Skolescene gerne forme sin hyldest som en tak til Nationalscenen, fordi den i sin betydning for ungdommen har virkeliggjort Holbergs ord fra epistlerne:

„Ungdommens Optugtelse og Information kand saaledes indrettes, at den Theorie, som erhverves af philosophiske og moralske Skrifter kand ved exemplariske Actioner paa Skue-Pladsen foresættes til Praxis.“

Thomas P. Hejle.

Ho-
SAA ER DET
Skandinavisk
SKOTØJS-MAGASIN
ØSTERGADE 55

J. C. Hostrup

Formand for Holberg-Samfundet, dr. phil. Torben Krogh:

Det var ikke mindst paa Holbergs Initiativ, at den danske Skueplads genopstod i 1747, og allerede inden Aktørerne i December det følgende Aar rykkede ind i det nye statelige Komediehus paa Kongens Nytorv, kom hans Komedier til at danne Grundstammen i Repertoiret. Fra første Færd forstod Skuespillerne, at de her ejede en uvurderlig Skat, der skulde værnes om. De Traditioner, de skabte, gav de videre til talentfulde Efterfølgere, som forstod at løfte den kostelige Arv gennem deres festlige Præstationer, som altid var i Pagt med ægte dansk Lune. Endnu lever de lystige Komedier i bedste Velgaaende paa vor gamle fornemme Scene til Glæde for alle Elskere af vor nationale dramatiske Litteratur; og ikke mindst derfor bringer Holberg-Samfundet sin Tak med Ønsket om en lykkelig Fremtid for det Teater, som vi danske med Stolthed endnu kalder Holbergs Hus.

Torben Krogh

Formand for „Selskabet for dansk Teaterhistorie“ Jørgen E. Ohlsen:

Som „Teaterchef“ for det nu stumme, kgl. Hoftheater ved Christiansborg, hvis Virksomhed før i Tiden ofte var livgivende for den danske Skueplads, har jeg faaet Lov til at deltage i det store Hyldestkor, som nu lyder i Anledning af Jubilæet. Jeg gør det med den største Glæde.

Gennem et langt Liv har jeg fulgt Udviklingen paa Det kongelige Teater og kan derfor sige: Held den Scene, der har evnet at bevare de dyrebare Traditioner, som fra Slægt til Slægt rummes i det gamle Repertoire, samtidig med, at man har været lydhør over for den nyere Dramatik. Kavalkaden, vi nu i dette Jubilæumsefteraar oplever, viser Teatrets stærke Ydeevne. Ensemblet med den talentfulde Ungdom overgaas næppe for Tiden af nogen Scene i Udlandet. Helheden med de fire Kunstarter staar fuldt rustet til at modtage Fremtiden. Lykke dertil!

Jørgen E. Ohlsen

H. C. Lumbye

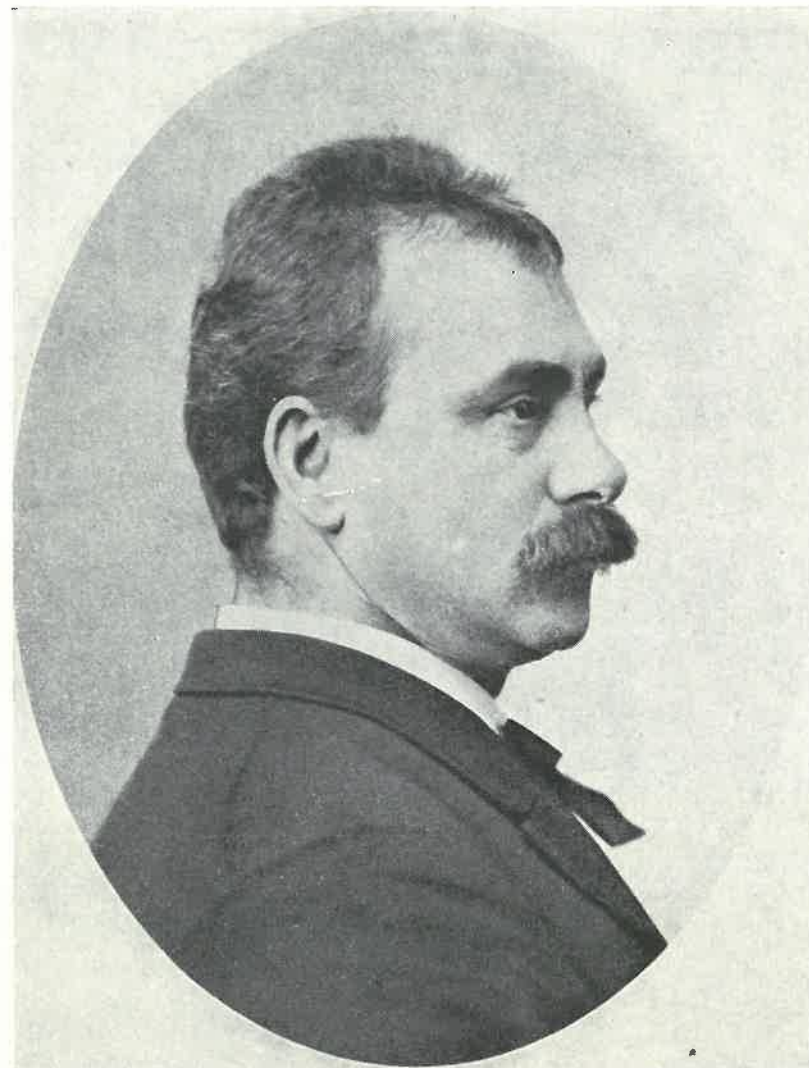

Tegn Deres Forsikringer i
SKANDINAVIA

Kongens Nytorv 6,
 København K.

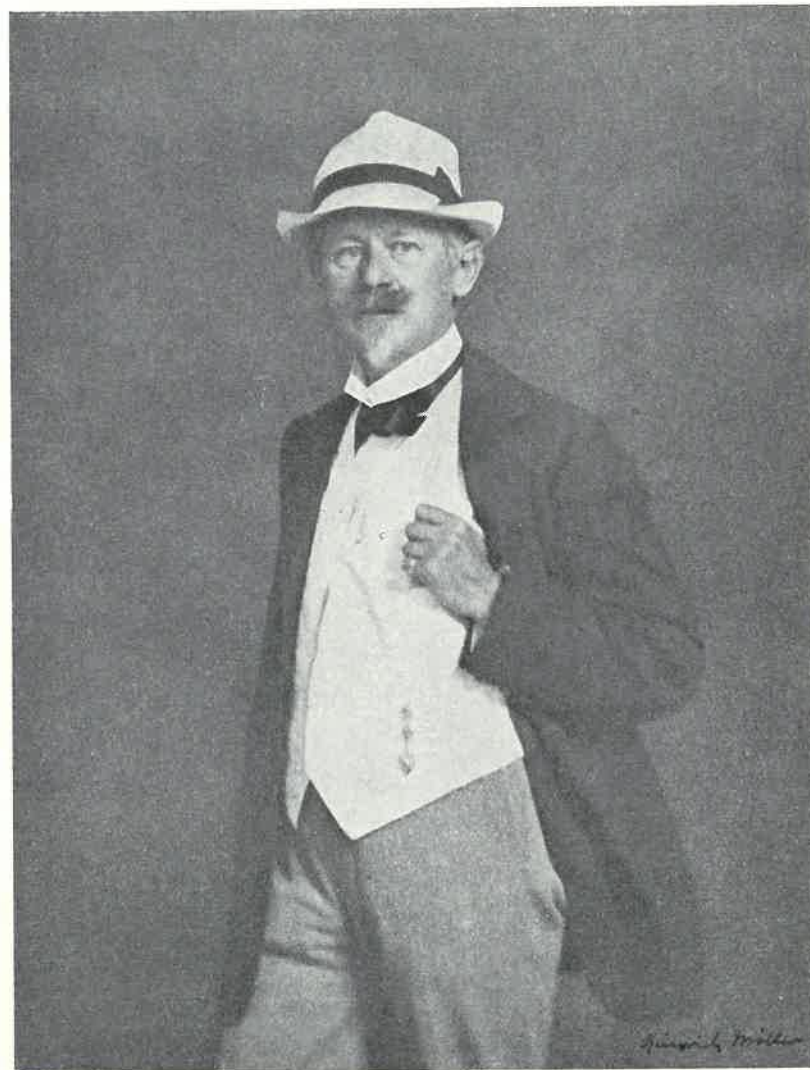
Telefon Central 9316
 Tlgr.adr. Reassurance

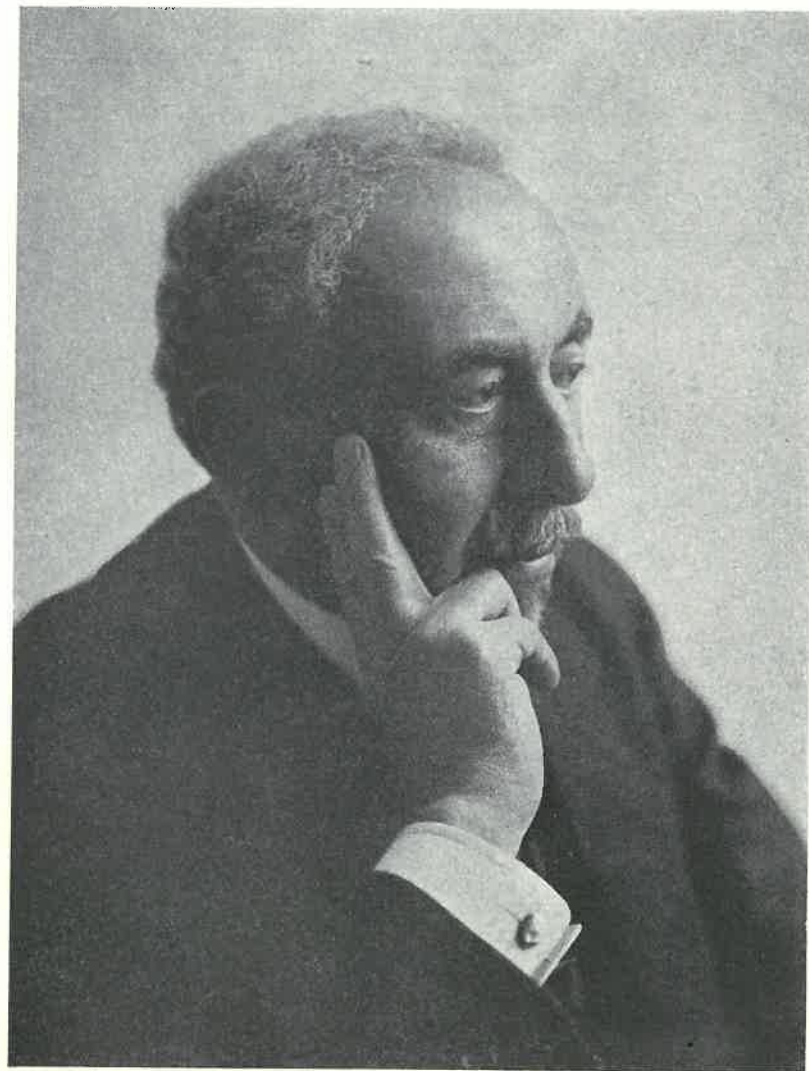
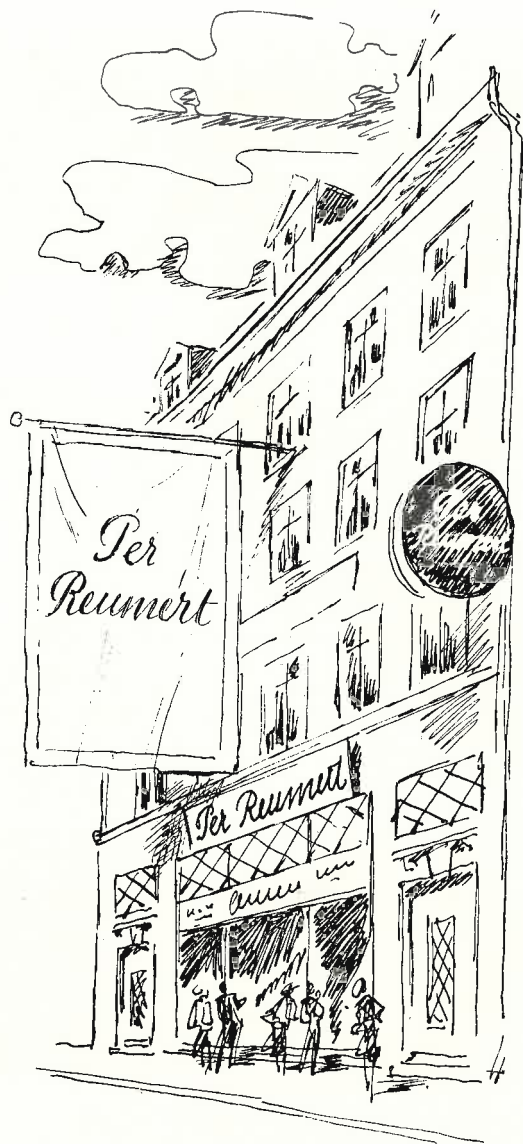
Johan Svendsen

August Strindberg

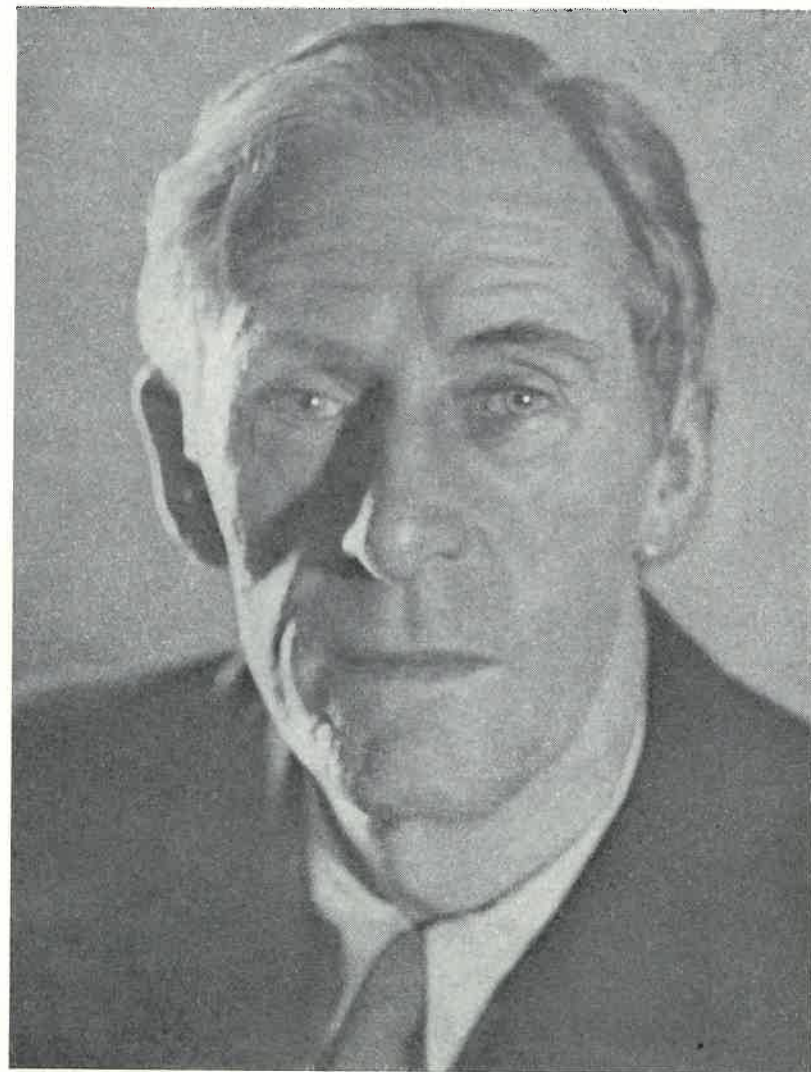
Gustav Wied

Henri Nathansen

Kaj Munk

Sven Clausen

DUBARRY *Poudre Atome* er saa let, saa luftigt og saa fuldkommen ensartet i sin Findeling, at det paa Ansigtet virker mere som et Skær end som et Pudder – uhaandgribeligt, forskønnende og ungt.

Dubarry

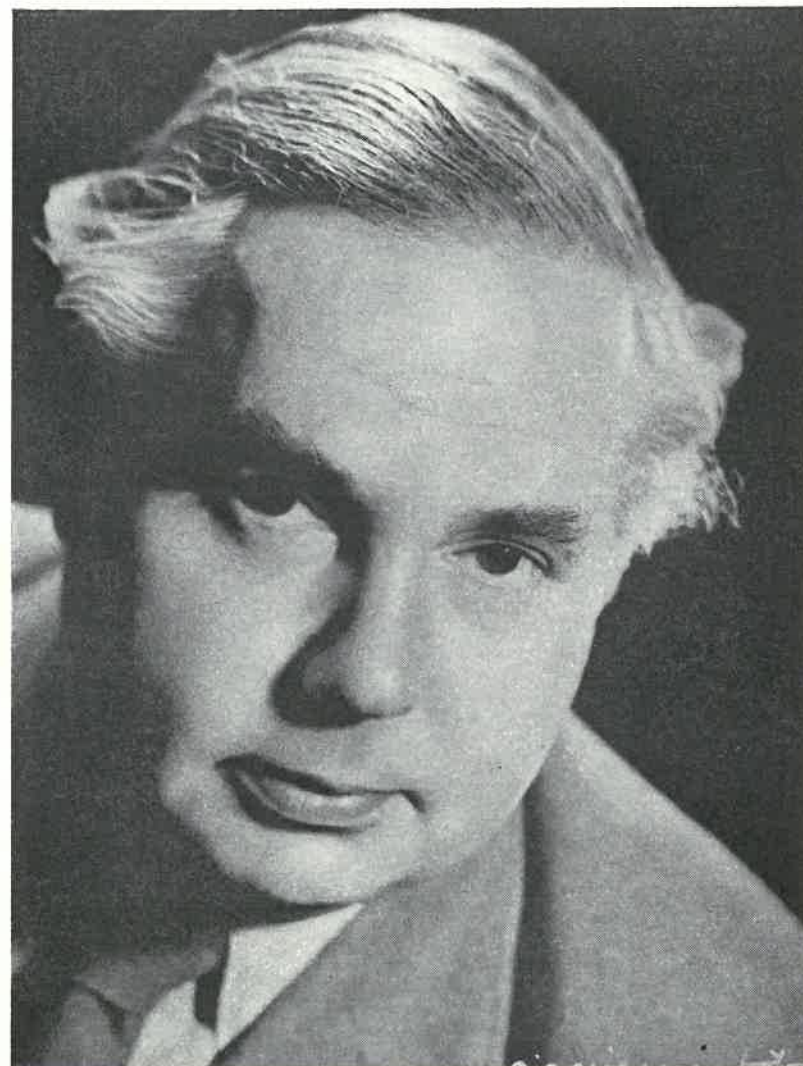
— den moderne Kvindes Skønhedspleje

Knud Sønderby

DE GODE VILJER bind XIV, der bl. a. indeholder et overlegent udført nationalpsykologisk panorama over Frankrig i 1914, da det franske folk bereder sig til endnu en gang at spille sin rolle i Europas historie. Kr. 11.50

Soya

BØGER OM Teater

fra Thaning & Appel

Thaning & Appels
Teaterbibliotek

Redigeret af Fr. Schyberg

I December udkommer:

Kjeld Abell

TEATERSTREJF I PAASKEVEJR

ca. Kr. 7,75

E. Th. A. Hoffmann

**EN TEATERDIREKTØRS
SÆLSOMME LIDELSER**

ca. Kr. 8,75

Louis Jouvet

KONTAKT MED PUBLIKUM

ca. Kr. 7,75

I denne Serie foreligger desuden:

Richard Boleslawski:

KOMEDIESPIL

Kr. 7,50

Henrik Hertz

**ET OG ANDET OM SKUESPILLE-
RENS KUNST**

Kr. 6,75

Oscar Wieselgren

**TEATRETS HISTORIE
I HOVEDTRÆK**

Kr. 8,75

Andre Teater-Bøger:

Brams & Simon

**6 FREMKALDELSER AF
STROGONOVA**

Et russisk Balletkorps' Sejre og
Genvordigheder Kr. 8,75

Chr. Elling

DEN ITALIENSKE NAT

Kr. 18,75

Eduard Genast

**AF EN GAMMEL SKUESPILLERS
ERINDRINGER**

En Bog fra den store Periode af
Tysklands Aandsliv
Kr. 14,00, indb. Kr. 18,00

Frederik Schyberg

KJELD ABELL

Kr. 5,75

**KOMEDIEHUSET PAA KONGENS
NYTORV 1748**

Udgivet af Det kongelige Teater.
Med Bidrag af Hans Brix, Chr. El-
ling, Torben Krogh og Robert
Neiiendam Kr. 10,00

Thaning & Appel

Kjeld Abell

SVEND KRAGH-JACOBSEN

MARGOT LANDER

Udsendt af Langkjærs Bogtrykkeri

Pris Kr. 28.00

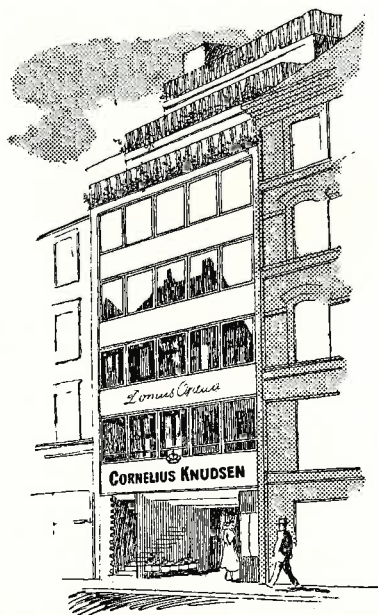
Faas i enhver Boglade

RASMUS NAVERS FORLAG

Knudåge Riisager

Domus Optica

Vort nye Hus paa
den gamle, kendte Adresse:
Købmagergade 15

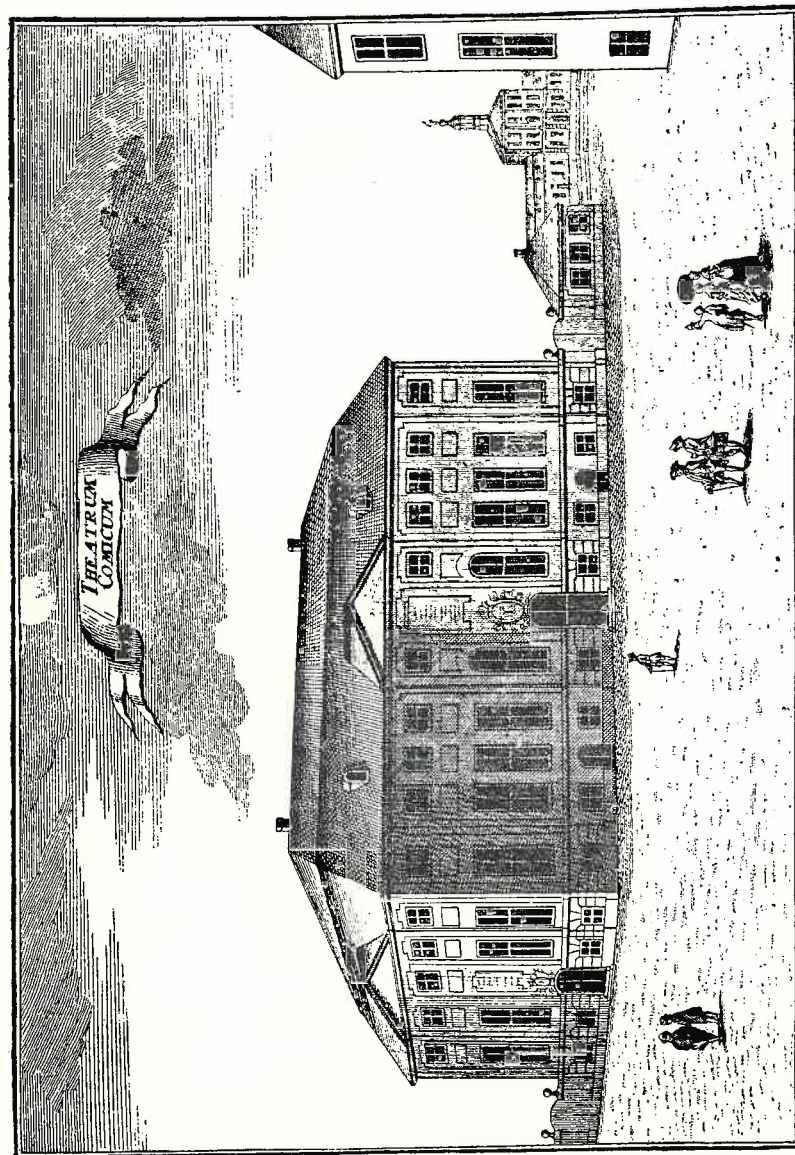
✱

Dygtige Special-Optikere
vil altid være parat til at yde
Dem den bedst mulige
Service støttet af Nutidens
mest moderne Hjælpemidler.

CORNELIUS KNUDSEN
KGL. HOF-INSTRUMENTMAGER og OPTIKER

KØBMAGERGADE 15

KØBENHAVN K

Den i 1748 paa „Theatrehuset“s Grund paa Kongens Nytorv opførte Teaterbygning

FORVANDLINGEN var sket: Kongens Nytorv havde mistet et Legetøjshus i Smag med dem, vi som Børn trak op af „Noahs Ark“ og vundet en stilfuld Barokbygning med Lisénemotiver, som stod smukt til Charlottenborg og det Thott'ske Palæ, den nuværende franske Ambassade. Den kaldtes „*Den kgl. danske Skue-Plads*“ og blev indviet, da Dronning Louise fyldte 24 Aar. Huset laa nærmere over mod det Holstein'ske Palæ (Magasin) end det nuværende Teater, med Façade mod „Manden paa Hesten“, Christian V's Rytterstatue. Beliggenheden kaldtes „det allerbekvemmeste Sted i hele Hovedstaden“, og denne Betegnelse gælder endnu. Over Indgangsdøren fortalte en latinsk Indskrift, at allerede Kong Frederik IV fyrretyve Aar før havde udset denne Plads til et Teater, hvilken Tanke nu var blevet realiseret af hans Sønnesøn. Midt paa Bygningens Side mod Magasin fandtes de kgl. Navnetræk paa en Tavle, som angav Husets moralsk højsttemte Devise. Tilskuersalen kunde rumme 782 Personer, dels paa Gulvet, dels i sine tre Etager, og kyndige mente, at Hofbygmester Nicolai Eigtved havde konstrueret den med Intelligens og fordelt Logerne harmonisk. „Salens Ornamente og Dekorationer er saa prægtige og med saa mange Forandringer“, fortalte den berejste Arkitekt Thura, „at den hverken derudi eller i Begreb (d. v. s. Størrelse) viger for det kostbareste Theatrum, som noget Sted findes“. Eftertiden har intet Billede af Interiøret, men vi kan i Stil og Tone komme det nær ved at besøge Christianskirken i Strandgade, som Eigtved ogsaa var Mester for, hvis vi i Fantasien ombytter Altret med Scenen. Over den stod endnu ikke det sindrige Motto: „Ej blot til Lyst“, men en latinsk Indskrift, som frit oversat lød: „Ej komme inden disse Døre, hvad hæsligt er at skue eller høre“.

Indvielsen var en stor Begivenhed i den lille Residensstad. Lysene skinnede fra alle Vinduer langs Holmens Kanal, da det unge Kongepar fra Christiansborg kørte derigennem, ledsaget af „Suiten og det kgl. Livré med Hoftyrken og anden Betjening“. Hos Etatsraad Holm-

sted var opstillet kinesiske Dukker mellem Lysene, en Allusion til vor oversøiske Handel, og Holmens Provst havde i sine Vinduer „en malet Illumination af Hendes Majestæts Bryst-Billede med danske og engelske Vaaben“. Allerstærkest straaledet det Holstein'ske Palæ (Magasin), og Lysskæret derfra gav Teaterbygningen en gylden Tone. Militær Vagt paraderede foran Komediehuset, og Hornsignaler lød, da den kgl. Kortege nærmede sig. Det var tidligt paa Aftenen — Forestillingerne begyndte normalt Kl. fem — men December er jo Aarets mørkeste Tid og derfor velegnet til Illumination.

Anmeldelser blev først langt senere Stof i Byens smaa Aviser. Vi ved hverken, hvem der skrev eller fremsagde den Hyldestprolog, som lød fra Scenen til Kongeparret, hvis Loge laa midt i første Etage, smykket med en Fløjsbaldakin med Guldfrynser. Poetisk var Prologen ikke, men formet i det 18. Aarh.s moralske Pegepind-Stil og rig paa obligat Kongesmiger. Men den bragte Holbergs Mening om Teatret. Den gamle Baron vilde ikke være Direktør, men nok staa bag ved og trække i Snorene. Derfor nøjedes han med at være litterær Konsulent og Talentbedømmer. Som Modsætning til Opfattelsen i den pietistiske Tid kaldtes Teatret nu „en ustrafværdig Fornøjelse“, som Majestæten undte sit Folk, men Skuepladsen havde ogsaa en moralsk Opgave, og gennem Digtekunsten kunde Scenen udvikle Sproget. Holberg uddybede dette i Epistel 179, hvori han skriver, at hvis ikke andet kan siges til Forsvar for Skuespil, kan man frit hævde, at ved dem „gives Middel til det danske Sprogs Forfremmelse“, og denne Opfattelse kunde senere Teatrets mest haardkogte Modstandere ikke komme udenom.

Den gamle Mesters Forhold til den nye Institution giver Starten bestandig Interesse. Teatret var ifølge Privilegiets Ord skabt efter det Mønster, han forud havde givet i sine Komedier. Skuepladsen skulde være et Folkeuniversitet, men den moralske Paavirkning maatte være sindrig. Publikum skulde „instrueres leende“. Teatrets Sjæl var for Holberg „Festivitas og Gayeté“, og hvis man udnyttede Scenen paa dette Grundlag, vilde den blive et fortrinligt Vaaben mod „alt det uægte og taabelige i Livet, som det var hans Mission at bekæmpe“. Var den sære Ungkarl blandt de 782 Tilskuere den første Aften? Eller

sad han bag Muren i Fiolstræde og skrev paa en ny Epistel? Vi ved det ikke, men det er sandsynligst, at denne Aften var en af de „ganske sieldne“, hvor han listede derhen. Efter Pietismens trange Aar havde den unge Konges „livsalige Regimente“ charmeret ham og givet ham „ligesom nyt Liv og nye Kræfter“. Men — Teatret blev ikke aabnet med en af hans Komedier; først tolv Dage senere gaves hans „Mascarade“, tilmed ledsaget af et af disse letbenede „Nachspiel“, som han ikke kunde fordrage, fordi de stjal Indtrykket fra Aftenens Hovedkomedie. Til den første havde man valgt at følge Traditionen fra det tidligere nationale Teater i Lille Grønnegade, hvor Aabningsforestillingen var Molière's „Den Gerrige“, maaske for at markere Teatrets franske Afstamning. Valget var faldet paa Regnard's „Dobleren“, — et muntert Angreb paa Spillelidenskab — og „De tre Rivaler“ af Lafond; det sidste var paa Vers, hvilket blev anset for at være det fineste. Blandt Stabens unge Studenter var Londemann og Clementin, den trivelige og den magre, der supplerede hinanden; de medvirkede i begge Komedier Side om Side med Husets nydeligste Aktrice, Caroline Amalie Thielo, endnu kendt af alle Kunstvenner, fordi Preislers Stik af hende (efter Pilos forsvundne Maleri) er vort mest charmerende Skuespillerinde-Portræt fra det 18. Aarhundrede. Vi ved iøvrigt ingenting om Fremstillingen udover, at Holberg syntes, at Skuespillerne var lige saa gode som Truppen i hans yngre Aar, „og dømme Adskillige, der have set dem begge, de sidste at være bedre“.

Stadsmusikantens Folk residerede i Orkestret, hvor der var ti Nodepulte; hans bedste „Svend“ dirigerede Mellemaktsmusikken. Barok-Dekorationerne var malet af den kyndige Venetianer Jacobo Fabris, men Maskineriet mindede om det, vi kender fra Pantomime-teatret i Tivoli. Dragterne var Skuespillernes egne, hvis de da ikke var lejet ude i Byen. Den primitive Belysning (Talg i Kasser med Væger) havde uden Tvivl Indflydelse paa Skuespillernes direkte Spil mod Publikum, thi Scenens Forgrund ved Rampen var altid lysere end Baggrunden.

Da Festforestillingen var til Ende, drog det kgl. Optog tilbage til Christiansborg. Saa faldt der Ro over den lille By, hvis Porte blev

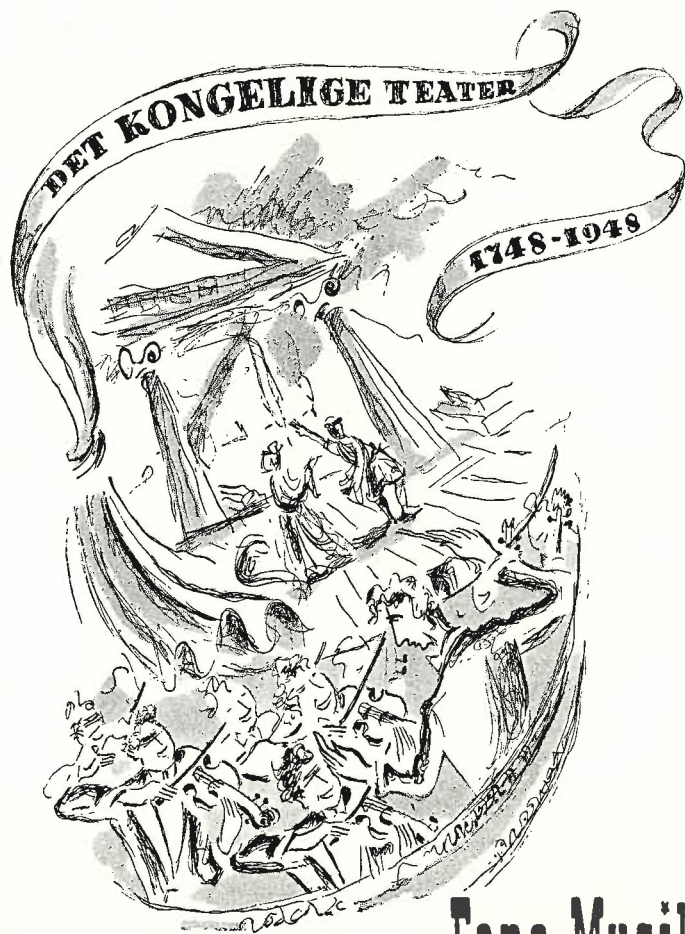
lukket Kl. ti. Vægternes Sang og Trampen gav Genlyd i de smalle Gader. Og dermed var den danske Nationalscene skabt. Teatret var et Borgernes Hus, og det blev da ogsaa snart henlagt under Magistraten. Hverdagens Kampe, dens Sejre og Fald, kunde begynde. Men Hovedstaden havde faaet et Diadem, hvormed den ved Aften kunde smykke sig.

Decbr. 1948.

Robert Neiiendam.

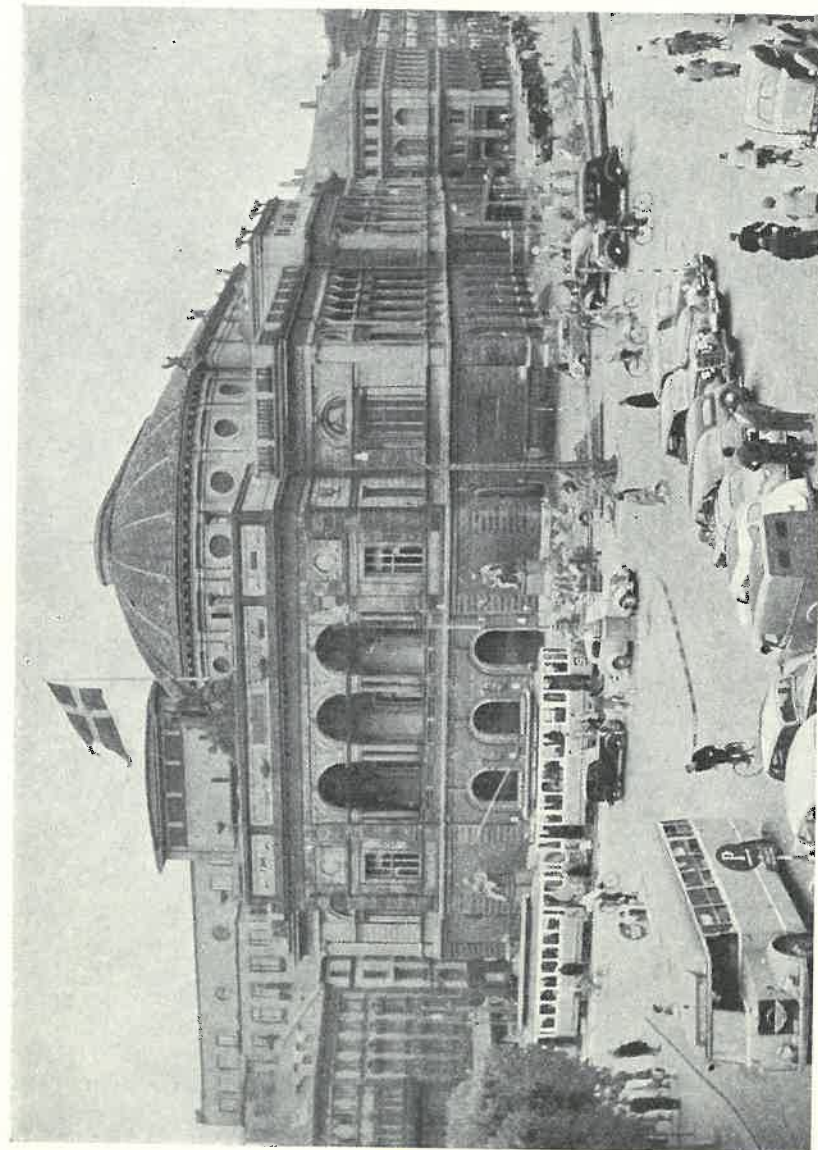
Programmet redigeret af Dr. phil. Torben Krogh

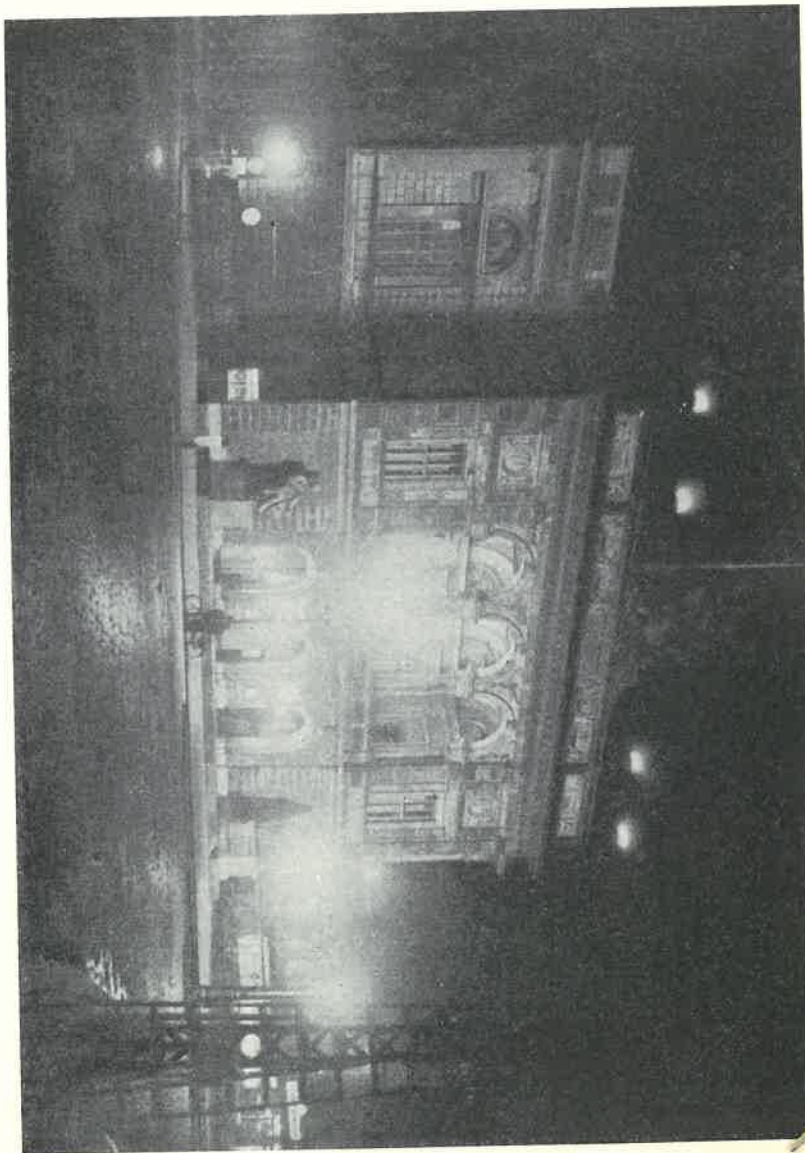
Fona Musik

VIMMELSKAFTET 46

• MUSIKINSTRUMENTER • PLADER • FLYGLER • NODER • RADIO •

Det kongelige Teater ved 200 Aars Jubilæet

Historien om et langt Venskab 1903-1948

Allerede i 1917 havde

"His Master's Voice"

akustiske Optagelser ikke blot af

Det kongelige Teaters Sangere

Tenna Frederiksen Albert Høeberg
Johannes Fønss Carl Madsen m fl.

og

Det kongelige Teaters Skuespillere

Jonna Neiiendam og Poul Reumert

men ogsaa af

Det kongelige Kapel

og

Kgl. Kapelmusikus **Siegfried Salomon**

Alle disse Kunstnere har senere ogsaa medvirket ved elektriske Optagelser

